

รายงานการดำเนินงาน
โครงการอบรมป้องกันและปราบปรามการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕
วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๕
ณ ห้องประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแหลม
*****

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กรโดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาว่าการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่

การทุจริตในระดับท้องถิ่น พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของ การทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจายอำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมี วัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่างๆของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มี ประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน

ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

- ๑) การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่ เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒) สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
- ๓) สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย
- ๔) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาด คุณธรรมจริยธรรม
- ๕) สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
- ๖) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการ ตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ
- ๗) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑) **โอกาส** แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่ายังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมายถูกระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒) **สิ่งจูงใจ** เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓) **การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส** การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔) **การผูกขาด** ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ - จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕) **การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม** รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖) **การขาดจริยธรรม คุณธรรม** ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบันพบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗) **มีค่านิยมที่ผิด** ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิดเห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนชื้อเป็นคนเช่ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาปบุญ และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

มาตรการป้องกันและแก้ไขการทุจริตคอร์รัปชัน

จากปัญหาการคอร์รัปชันที่กล่าวมาข้างต้น สามารถป้องกันและแก้ไขได้ จำเป็นต้องอาศัยการดำเนินของหลายๆฝ่ายเป็นสำคัญ ทางภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน รวมถึงองค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐด้วย ทั้งนี้ มาตรการแก้ไขปัญหาสามารถแยกได้เป็น ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ปรับปรุงโครงสร้างภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งด้านงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง เสนอให้มีการแต่งตั้งประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะในขั้นตอนการตรวจรับงาน รวมไปถึงการหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ที่เข้ามาดำเนินการเรื่องจัดซื้อจัดจ้างนี้ เพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่ผู้ขายมากเกินไป และการบริหารบุคลากร ให้มีการลดอำนาจผู้บริหารท้องถิ่น โดยแบ่งอำนาจการบริหารบุคคลออกเป็น ๒ ระดับ กล่าวคือ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจในการบริหารระดับปลัดท้องถิ่น รองปลัดท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยต่างๆ นอกจากนั้นเป็นอำนาจการบริหารงานบุคคลของปลัดท้องถิ่น นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีการเลือกบุคคลเข้ามาทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีวุฒิการศึกษาและความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ทำ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดการทุจริตได้

ด้านที่ ๒ ความร่วมมือจากภาคประชาชน เช่น การให้ประชาชนรับรู้ข่าวสาร เสริมสร้างบทบาทของภาคประชาชนในการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการจัดให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องกฎระเบียบที่ท้องถิ่นดำเนินการ หรือ ให้มีการจัดทำคู่มือประชาชนมอบให้ประชาชนที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ซึ่งคู่มือต้องมีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย เนื้อหาที่ชัดเจน จะทำให้การตรวจสอบภาคประชาชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ด้านที่ ๓ ปรับปรุงโครงสร้างภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ปรับปรุงบทบาทของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ให้มีการเพิ่มกำลังคนในการตรวจสอบ รวมถึงการประสานงานกับองค์กรที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลท้องถิ่น เพื่อแสวงหาแนวทางในการตรวจสอบให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

องค์กรที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑) การตรวจสอบองค์กรผู้มีอำนาจในการกำกับดูแล

๑.๑ กระทรวงมหาดไทย ผ่านการใช้อำนาจตามกฎหมายในการแต่งตั้งและถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการใช้อำนาจลงโทษทางวินัยต่อเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่น การให้ความเห็นชอบ การอนุมัติ อนุญาต เพิกถอน ระเบียบข้อบังคับ สั่งการยกเลิกการกระทำที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย ในงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคุมการออกกฎ ระเบียบต่างๆ รวมไปถึงการชี้แจง การกำหนดมาตรฐานต่างๆในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติ

๑.๒ ผู้ว่าราชการจังหวัด ที่มีฐานะในการกำกับดูแล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล หรือเทศบาลเมือง

๑.๓ นายอำเภอ ที่มีฐานะในการกำกับดูแลเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล

๒) การตรวจสอบองค์กรที่มีบทบาทในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒.๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน ตรวจสอบการกระทำอันเป็นความผิด

ตามกฎหมายว่าด้วย ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ และทำการตรวจสอบในกรณีที่มีผู้กล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ กระทำ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

๒.๒ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ทำหน้าที่ตรวจสอบดูแลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบถึงความชอบด้วยกฎหมายและ ตรวจสอบถึงความมีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินทั้งในส่วนที่เป็นงบประมาณและรายได้จากส่วนอื่นๆ ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๓ ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงในกรณี ที่มีคำร้องเรียนว่า ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่นไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหรือปฏิบัติหรือ ละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชนโดยไม่เป็นธรรม

๒.๔ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหาว่า กระทำ ฐานทุจริตต่อหน้าที่อาจถูกดำเนินการตามกฎหมายฟอกเงิน

๓) การตรวจสอบจากภาคประชาชน โดยประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการมี ส่วนร่วมในการปกครองตนเองผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายได้รับรองสิทธิไว้ ซึ่งการใช้ สิทธิของประชาชนจะเป็นการช่วยให้เกิดการตรวจสอบการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ทางหนึ่ง โดยกลไกการตรวจสอบจะประกอบไปด้วย การเข้าชื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหาร ท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการ หรือการดำเนินการต่างๆ ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการควบคุมโดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเปิดเผยข้อมูล ข่าวสาร

โดยสรุป ในประเทศไทยยังมีการทุจริตคอร์รัปชันอยู่มาก และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ สถาบันการเงินและภาพรวมของประเทศมีความน่าเชื่อถือที่ลดลง ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันนั้นไม่ได้เกิดเฉพาะ ในระดับประเทศ ในระดับการปกครองส่วนท้องถิ่นก็มีปัญหาทุจริตคอร์รัปชันเช่นเดียวกัน ซึ่งปัจจัยสำคัญ ส่วนใหญ่ที่ทำให้เกิดปัญหานี้คือ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ รวมไปถึงการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและ ประโยชน์สาธารณะ ที่เราเรียกกันว่า ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) ที่สะท้อนให้เห็นใน ลักษณะของระบบเครือญาติ พวกพ้อง หรือระบบอุปถัมภ์ เกิดการทุจริตคอร์รัปชันในรูปแบบต่างๆ ขึ้น มากมาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการคอร์รัปชันอย่างหนึ่ง เป็นปัจจัยส่งเสริมทำให้เกิด กันและกัน

อย่างไรก็ตาม ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน สามารถป้องกันและแก้ไขได้ และจำเป็นต้องได้รับความ ร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งองค์กรต่างๆ ภาคประชาชน รวมถึงสังคมที่จำเป็นต้องมีความตระหนักถึงปัญหา และสาเหตุที่มาจากค่านิยมต่างๆ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงาน หากแต่สังคมยังมีแนวคิดหรือ ทัศนคติแบบเดิมๆ ก็ไม่สามารถจะป้องกันหรือแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันได้ ถึงแม้จะมีมาตรการหรือ วิธีการที่ดีอยู่ก็ตาม

สรุปค่าใช้จ่าย

โครงการอบรมป้องกันและปราบปรามการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕
ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแหลม

ค่าวิทยากร ๑ คน ๆ ละ ๓ ชม.ๆ ละ ๖๐๐.- บาท	เป็นเงิน	๑,๘๐๐.-บาท
ค่าอาหารว่าง ๔๒ ชุดๆ ละ ๓๐.-บาท	เป็นเงิน	๑,๒๖๐.-บาท
ค่าป้ายโครงการ	เป็นเงิน	๔๕๐.-บาท
	รวมเป็นเงิน	๓,๕๑๐.-บาท

สรุปปัญหาในการจัดโครงการ

ปัญหาเรื่องการเข้าร่วมการฝึกอบรมตลอดโครงการ เนื่องจากเป็นวันราชการ และทุกคนมีงานประจำ ได้รับความร่วมมือในการเข้าร่วมในช่วงแรกเป็นอย่างดี แต่เมื่อมีภารกิจเร่งด่วน จะมีผู้เข้าร่วมรับฟังน้อยลงไป

แนวทางแก้ไขปัญหา

เพื่อมิให้ราชการเสียหายจึงปรับลดระยะเวลาการจัดโครงการจาก ๖ ชม. เหลือเพียง ๓ ชม.

